

ไปหาหมอ ต้องขอฉีดยาลดไข้ “ชั่วคราวจริงหรือ”

บทความโดย
ผศ.นพ.พิสนธิ์ จงตระกูล
กรรมการแพทยสภา และ ประธานคณะทำงานสร้างความ
เข้มแข็งประชาชนด้านการใช้อย่างสมเหตุผล (สยส.)

ไปหาหมอ ต้องขอฉีดยาลดไข้ ชัวร์จริงหรือ

ประชาชนจำนวนหนึ่งมักขอฉีดยาเมื่อตัวร้อน เป็นไข้ เพราะเชื่อว่า ถ้าไม่ฉีดยาโรคจะไม่หาย หรือฉีดแล้วโรคจะหายเร็วขึ้น หรือต้องการให้ไข้ลดลงอย่างรวดเร็ว

ความเชื่อเช่นนั้นถูกต้องจริงหรือ?

ข้อเท็จจริง

1. ยาฉีดลดไข้ ไม่ใช่ยารักษาโรค แต่เป็นยาบรรเทาอาการ จึง**ไม่ทำให้โรคหายเร็วขึ้น**
2. ยาลดไข้ชนิดกิน เป็นยาที่ออกฤทธิ์เร็ว เช่น พาราเซตามอลชนิดกิน ลดไข้ในเด็ก จาก 40 °C ลงเป็น 39 °C และ 38 °C ได้ภายใน 1 และ 2 ชั่วโมง ตามลำดับ **การฉีดยาลดไข้จึงไม่ใช่สิ่งจำเป็น**

3. การฉีดยาลดไข้ มีประโยชน์เฉพาะเมื่อไข้สูงมากและคนไข้ไม่สามารถกินยาได้ หรือแพทย์ต้องการลดไข้ลงอย่างฉุกฉิน เช่น การมีไข้หลังการผ่าตัด การมีไข้ในผู้ป่วยโรคทางระบบประสาท โรคมะเร็ง กรณีติดเชือรุนแรง รวมทั้งโรคหัวใจ เป็นต้น **หากไม่เข้าข่ายแพทย์จะไม่ฉีดยาลดไข้ให้กับผู้ป่วย**

4. การฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อมี**ข้อเสียคือ** ทำให้เจ็บ อาจเป็นตุ่มบวมแข็ง เป็นรอยนูนแดง และอาจเป็นหนองบริเวณที่ฉีด การฉีดยาที่ก้นอาจพลาดไปโดนเส้นประสาททำให้ขาอ่อนแรงได้ อาจมีเลือดออกในเนื้อเยื่อและสามารถคลำได้เป็นก้อนในผู้มีปัญหาเลือดออกหยุดยาก เช่น กำลังเป็นไข้เลือดออก ไข้ยาต้านการแข็งตัวของเลือดหรือยาต้านเกล็ดเลือด เป็นต้น **และการฉีดยากระตุ้นให้เกิดการแพ้ได้ง่ายกว่าการกินยา**

เมื่อทราบข้อเท็จจริงแล้ว ประชาชนควรมีพฤติกรรมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลอย่างไร ?

เปลี่ยนความเชื่อที่ว่า “เมื่อเป็นไข้ต้องฉีดยา” เป็น

- ✓ ฉีดยา**ไม่ใช่**สิ่งจำเป็น
- ✓ กินยาก็ลดไข้ได้**เร็ว**
- ✓ ฉีดยา**ไม่**ทำให้โรคหายเร็วขึ้น
- ✓ ฉีดยามี**ความเสี่ยง**ต่ออันตรายหลายประการ
- ✓ หมอเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมว่า**เมื่อใดควร**ฉีดยา
- ✓ หมอ**ไม่**ฉีดยา**พร่ำเพรื่อ**ให้กับคนไข้
- ✓ **เชื่อ**หมอเมื่อหมอบอกว่า**ไม่**จำเป็นต้องฉีดยา

พฤติกรรม RDU

